

NORSK ETNOLOGISK GRANSKING

Emnenr. 5.

Fylke: Hordaland.

Tilleggsspørsmålnr.

Herad: Lindås.

Emne: Vannbaring.

Bygdelag:

Oppskr. av: Anders Spjeldnes (82 år) Gard: Spjeldnes, (bonde)

(adresse): Lindås.

G.nr. 87 Br.nr. 1.

A. Merk av om oppskrifta er etter eiga røynsle. Eige råvnsla.

B. Eller om den er etter andre heimelsmenn: (ta også med alder, heimstad, yrke):

SVAR

Her i bygdi kjennar me bene til ~~ett~~ vassak som me kallar vassel. Dette kriler på begge hudadene og har en utholdt opening for halsen midt på åket. Vassbyttene heng enten i tog eller i jarnkjelling. Kroken som byttene heng i er delvis av tre og delvis av jern. Disse krokar kallas vasselakrokar. Kanskje som vatnet vert borte i, kallar me for vassbyttor, som kunne roma på lag 12 ltr. For å hindra skivelpning under baringa av vatnet, ta ein fjeme en trekross ned på vatnet i bytta, men det var sjeldnare brukt. Å transportera vatn på skikjelle, v.s.v. kjemmer eg ikkje til. Skulle ein vera nøgd å henta vatn langvegs på krøka ein vogn eller slede. På gardar som låg uvegss til kunde det inntil i 90 åra at i dei i ymse høve måtte reida vatn i sokalla flaskor fram på brestryggen. For det mesta er vassbaring framleis den måte å transportera vatn til huset på i bygdomme her. I den seinare tid hev dog folk meir og meir lagt inn springvatn

2
So no etter kvart vart det meir og meir
ålment med "innlagt" vatn.

Det kan merkjast at med eldstaden
hang der ein kjell som ein bar vatn i,
so ein hadde til å ta av støtt. Her på
garden hang dinna kjellen i ei stong
med krok som kjellen hang i, og var
feste oppe med ei vidja som vart
tredd igjennom som eit hol i øvre
stongenden og med eit hol igjennom
kjellen i laket.

Anders Spjeltnes

NORSK ETNOLOGISK GRANSKING

adr. NORSK FOLKEMUSEUM

BYGDØY

620

Katten diktat

Louise Spjeltnes.

NORSK ETNOLOGISK GRANSKING

Emnenr. 5

Fylke: Hordaland

Tilleggsspørsmål nr.

Herad: Lindås

Emne: Vannbæring

Bygdelag:

Oppskr. av: Anders Spjeldnæs. (82 år) Gard: Spjeldnes, (bonde)

(adresse): Lindås.

G.nr. 87 Br.nr. 1

A. Merk av om oppskrifta er etter eiga røynsle. **Eige røynsla.**

B. Eller om den er etter andre heimelsmenn: (ta også med alder, heimstad, yrke):

SVAR

Her i bygdi kjennar me berre til eit vassåk som me kallar vassel. Dette kviler på begge herdarne og har en utholet opning for halsen midt på åket. Vassbytterne heng entan i tog eller i jarnkjetting. Kroken som byttorne heng i er delvis av tre og til dels av jarn. Disse kroker kallas vasselakroker. Karet som vatnet vert bore i, kallar me for vassbyttor, som kunne roma på lag 12 ltr. For å hindra skvulpning under bæringi av vatnet, la ein gjerne en trekross ned på vatnet i bytta, men det var sjeldnare brukt. Å transportera vatn på skikjelke, o.s.v. kjenner eg ikkje til. Skulle ein vera nøgd å henta vatn långveges frå bruka ein vogn eller slede. På gardar som låg uveges til hende det inntil i 90 åra at dei i ymse høve måtte reida vatn i sokalla flaskor fram på hesteryggen. For det mesta er vassbæring framleis den måte å transportera vatn til huset på i bygdorne her. I den seinare tid hev dog folk meir og meir lagt inn springvatn so no etter kvart vert det meir og meir ålment med "innlagt" vatn. Det kan merkjast atmed eldstaden hang der ein kjel som ein bar vatn i, so ein hadde til å ta av støtt. Her på garden hang dinna kjelen i ei stong med krok som kjelen hang i, og var feste oppe med ei vidja som vart tredd igjennom eit hol i øvre stongenden og med eit hol igjennom bjelken i taket.

Anders Spjeldnæs.

Etter diktat

Solveig Spjeldnæs.

NORSK ETNOLOGISK GRANSKING

adr. NORSK FOLKEMUSEUM

620

BYØDØY

Avskrift rettet
L. Aall.